

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЛАТИНКА“
9700, гр. Шумен ул. „А. Каравелов“ №4; тел. 054/ 862 731, e-mail: dlatinka@abv.bg

---

УТВЪРЖДАВАМ:

Яна Жечева.....

Директор на ДГ „Латинка“

Заповед № 05 /18.09.2018 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на детска градина „Латинка“ - Шумен

2016 – 2020 година

Програмната система на ДГ „Латинка“ е приета на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 06/14.09.2016 г. и е утвърдена със Заповед № 25/15.09.2016 г.; Приета актуализация на ПС с Протокол № 01/17.09.2018 г.

I. ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ МОДЕЛ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА НА ДГ „ЛАТИНКА” ГР.ШУМЕН

1. Концепция на образователната политика на ДГ “Латинка“

Мисия на детската градина:

Мото: „Чрез играта – опознавай, откривай, учи, мисли и мечтай!“

Да създадем образователна, здравословна и безопасна среда за цялостно развитие на детската личност, в която да се положат основите на учене през целия живот; да се осигури физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на детето, отчитайки значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Детето да придобие съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими му за успешното преминаване към училищното образование.

Визия на детската градина:

Утвърждаване на детска градина ”Латинка” като модернизирана образователната институция, осигуряваща достъпно и качествено образование за развитие личността на детето, чрез осъвременена системата на образование и адаптивност спрямо потребностите на пазара на труда чрез:

- ✓ осигуряване условия за социален и емоционален комфорт, психическо, физическо и творческо развитие на децата от 3 до 7 годишна възраст;
- ✓ подобряване на качествените характеристики на работещите в ДГ „Латинка“;
- ✓ утвърждаване на детската градина в общественото пространство като модерна, гъвкава, конкурентна и необходима предучилищна институция; като среда за социо-културна и образователна работа; като център за творчество и сътрудничество между деца, родители и учители;
- ✓ намаляване процента на отпадналите и преждевременно напусналите образователната система;
- ✓ популяризиране на ученето през целия живот.

2. Предмет на програмната система:

Програмната система на ДГ ”Латинка”, гр.Шумен е част от **стратегията** за развитието на детската градина за период от четири години и съответства на изискванията на държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Тя е изготвена във връзка с изпълнение на чл.70 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл.29 от Наредба №5/05.06.2016 г. за предучилищното образование. Нейното изключително важно значение и роля се състои в това, че разкрива бъдещата дейност и развитие на предучилищното образование в детската градина; гарантира утвърждаването на ѝ като модерна и достъпна европейска обществена институция, отговаряща на съвременните потребности на обществото. Програмната система представлява цялостна **концепция за развитието** на деца от тригодишна /двегодишна/ възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование и включва подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Програмната система на ДГ ”Латинка” е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя.

Програмната система подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- ❖ Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството.
- ❖ Учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите.
- ❖ Родителят да „израства” заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.

Родителят и учителят имат споделени отговорности относно детето, които се реализират в сътрудничество в името на детето.

Програмната система на ДГ ”Латинка” се ръководи от принципите в системата на предучилищно обучение за **отглеждане, социализация, обучение и възпитание** на децата. По своята същност тя е:

- ✓ **интегрирана** – осигурява функционирането на разработения образователен модел като завършен, единен и цялостен процес, съставен от оптимално обвързани елементи;
- ✓ **интерактивна** – реализира достигането на заложените в нея знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование, чрез активно участие в дейности, форми и действия, насочени към плавно разширяване и усложняване на образователното съдържание;
- ✓ **иновационна** – основава се на идеята за непрекъснато изменение и обновяване чрез включване на нови теоретични постановки и добри педагогически практики.

Програмната система е създадена да отговори на потребностите на съвременното предучилищно образование чрез

умело съчетаване и създаване на условия за придобиването на компетентностите от всяко дете по всяко образователно направление; да отчита спецификата на детската възрастова група; да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата и да осигури ефективно педагогическо взаимодействие с децата в съответствие с ЗПУО и Наредба № 5/03.06.2016 г.

3. Цел на програмната система:

Целта на програмната система в ДГ „Латинка” е продиктувана от заложените основни цели за предучилищно образование в ЗПУО:

1. Цялостно развитие на детската личност при отчитане на нейния интелектуален, емоционален, социален, духовно-нравствен, физически и възрастов потенциал; подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

2. Формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.

3. Творчески възможности и непрекъснато разширяващи се желания и потребности за активно действено участие на детето в процесите на взаимодействие със заобикалящия свят.

4. Придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности:

- ✓ **комуникативни компетенции** – практическо владение на българския език в съответствие с нормите на книжовния език, съгласно Наредба № 6 от 11 август 2016 г. за усвояването на българския книжовен език (Обн. - ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г.).
- ✓ **математически компетентности и основни познания в областта на природните науки и технологии** – да проявяват склоност към аналитично мислене и придобиване на научни знания;
- ✓ **дигитални компетентности** - да придобият умения за използване на ИКТ с цел подпомагане на аналитичното мислене и креативността;
- ✓ **социални и граждански компетентности** – да показват уважение и интерес към околните, да бъдат склонни към компромиси, да бъдат почтени, да познават правата и задълженията си, да разбират и възприемат ценностите на различните религиозни и етнически групи;
- ✓ **инициативност и предприемачески умения** – да проявяват инициативност и положително отношение към промяната и новото;
- ✓ **културни компетенции** – да познават националното и европейско културно наследство.

4. Принципи на програмната система:

Програмната система на ДГ „Латинка“ е изградена на основа на следните **принципи**:

- ✓ личностна ориентация, осигуряваща равни възможности и качествено образование на всяко дете;
- ✓ участие на всяко дете-живот без насилие;
- ✓ развиваща образователна стратегия, базирана на основните принципи, заложи в Закона за предучилищно и училищно образование в унисон с целите и съдържанието на стратегия „Европа 2020 г.“, утвърждаваща основните за „Учене през целия живот“, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, съзнателното, емоционалното и творческото развитие на децата;
- ✓ ориентираност към интереса и към мотивацията на детето към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- ✓ насърчаване на познанието, теорията и практиката, основана на богатото детско въображение и емоционалност;
- ✓ осъвременено и балансирано педагогическо взаимодействие, насочено към детето;
- ✓ прилагане на педагогически технологии с ясно изразена интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на креативността му;
- ✓ възпитание, социализация и обучение на децата, гарантиращи овладяването на образователното съдържание;
- ✓ интегриране на тематичното съдържание, основано на естествени интегративни връзки между образователните направления;
- ✓ ранно откриване на заложибите и способностите на всяко дете;
- ✓ развиваща творческите способности на детето практика, ориентирана към продуктивна дейност;
- ✓ осигуряване на възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция - правата на детето.

II. СТРУКТУРА НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА:

Съдържание:

- 1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.**
- 2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие.**
- 3. Тематично разпределение за всяка възрастова група.**

4. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е сложен процес, състоящ се от множество компоненти – дидактическо, възпитателно и социално-педагогическо. Неговата ефикасност е по-силна, когато се прилага чрез новата образователна парадигма на XXI век:

- ✓ поставяне на детето в центъра на педагогическото взаимодействие;
- ✓ уважение и съхраняване на детската индивидуалност;
- ✓ приложение на игровия подход.

В тази му форма то присъства във всички видове дейности в ДГ „Латинка” – познавателна, трудова, творческа.

Педагогическата технология, чрез която е заложена реализацията на програмната система за четирите възрастови групи в детската градина се формира от компоненти. Изборът от педагогическия колектив на най-подходящите от тях води до успешна и пълноценна реализация на педагогическия процес.

Подходи на педагогическо взаимодействие

Осигуряват единство на обучение, възпитание и социализация, базирано на партньорска комуникация между детето и педагогическия специалист, съществуващ опит, непрекъснато развиващи се потребности и желания на детето и динамично развиващите се представи, знания, умения и отношения, заложи като очаквани резултати в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

А: Организационни подходи:

1. Системен подход - Детето като индивид представлява сложна система от биологични, психологични, социални, здравни, когнитивни и други подсистеми, в която се преплитат елементи от семейството, образователната, здравната и други системи. Използването на системният подход подпомага по-добре да определим спецификата и динамиката на социалното развитие на децата от предучилищна възраст в ДГ.

2. Интегративен подход - Чрез него колективът сигурява ползотворна, резултатна педагогическа дейност. Развива се познавателната дейност и цялостното обогатяване на социалния опит на децата, както и подготовката им за училище. Една от главните тенденции е и интегрирането на европейските образователни ценности у нас и адаптирането им към националните ни особености и традиции.

3. Комплексен подход - Използването на комплексни ситуационни форми на основата на игрите, създава условия за изграждане на хармонична и разнообразна образователна среда с цел осигуряване на равнопоставеност и достъп до качествено образование.

Б: Методически подходи:

1. Хуманно - личностен подход - Използването в детската градина на един от съвременните психолого-педагогически подходи, допринасящ за трайното и устойчиво ценностно поведение у всяко дете – детето в центъра на педагогическото взаимодействие. Това е обучение, основано на личния опит на детето и на стремежа той да бъде систематизиран и непрекъснато обогатяван и разширяван, като се преминава от еталонно възпроизвеждане на представи и отношения към творческо прилагане на придобити умения;

2. Рефлексивен ценностно – ориентиран подход - Рефлексията изисква развитие на оценка и самооценка, самоконтрол и саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи. Ученето през целия живот интегрира всички процеси на взаимодействие (формални и неформални), които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции.

3. Дейностен подход или "учене чрез правене" е предпочитан подход в педагогическия процес в детското заведение, който осъществяваме чрез различните дейности на "правене", именно: познава, разпознава, открива, посочва, определя, описва, представя, установява, разбира, обяснява, сравнява, разграничава, различава, идентифицира, съставя, подрежда и др. Това се постига изключително чрез действие. Детето е в "активна" позиция - да наблюдава, да сравнява, да анализира, да оценява, да описва и т.н. , за да достигне само или с помощта на учителя до научното знание.

4. Комуникативен подход - Този подход определя обучението, възпитанието и социализацията, осъществени в условията на неформални контакти и делово общуване на личности и реализиране на общи преживявания, желания и идеи.

5. Интерактивност – Този подход дава възможност за масово участие, за творчество, за интерактивност, за спонтанност, за нестандартни решения на задачи и проблеми, за личностна изява и др. Възпитава състезателност, колективистичност, толерантност, критичност. Развива мисленето, волята, положителните емоции. Укрепва интереса към знанията за миналото и практическото им използване за решаване проблемите на настоящето и бъдещето.

6. Ситуационен подход - Същността на ситуационния подход е че познавателното събитие се анализира от гледната точка на ситуациите, които го създават. Ситуационната форма е организираната, делова и личностна среща в индивидуален, партньорски и екипен /групов/ план между децата в ДГ „Латинка” и педагозите. Наименованието “педагогическа ситуация” като основна форма за партниране на педагога с децата не е самоцелно, защото освен социалните и психологически

компоненти, са важни образователните цели, свързани с тематичното съдържание, с очакваните резултати и ключовите ядра на детския опит, заложен в ДОС.

7. Ценностно - ориентиран подход – възпитание и обучение, насочено към достигане на общочовешки ценности при запазване и развиване на националната идентичност и традиции.

Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигане на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в които основни участници са учителят и детето. При осъществяването на педагогическото взаимодействие в детската градина, учителят използва **играта** за постигане на компетентностите на децата в седемте образователни направления.

Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата.

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в **основни и допълнителни форми**.

Основна форма на педагогическото взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича под формата на игра. Тя се организира само в учебно време /15 септември – 31 май/ и осигурява постигането на компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

Основните форми на педагогическо взаимодействие ще се провеждат в следните образователни направления:

1. Български език и литература;
2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструирание и технологии;
7. Физическа култура.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от

определените в ДОС за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие в учебно време се организират извън времето на провеждане на педагогическите ситуации, а в неучебно време се организират само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Допълнителните форми са:

- ✓ Задължителна допълнителна форма в предучилищното образование е утринната гимнастика;
- ✓ Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от инициативата на децата;
- ✓ Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда, изяви пред родителите и обществеността и др.
- ✓

Начини и форми за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование на децата

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в детската градина, се осъществява чрез изпълнение на програма за гражданско, здравно и интеркултурно образование, приета на Педагогически съвет и утвърдена със заповед № 72/08.11.2017 г. на директора на основание чл.15, ал.4 от Наредба №13/21.09.2016 г.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява във всички възрастови групи:

1. интегрирано в обучението по образователни направления чрез основните форми;
2. интегрирано в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие;
3. в основните форми, чрез включване на темата в годишното тематично разпределение за възрастовата група.

Проведеното/планираното образователно съдържание/тема се отразяват в дневника на групата както следва:

- ✓ в графа: „Допълнителни дейности и индивидуална работа“, когато е допълнителна форма;
- ✓ вписва се като образователното съдържание към образователното направление, когато то е интегрирано чрез основната форма;
- ✓ планира се като основна форма, съгласно годишното тематично разпределение.

2. Разпределение на формите на педагогическото взаимодействие

Разпределение на педагогическите ситуации като основна форма на педагогическо взаимодействие.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Седмично разпределение на педагогическите ситуации по възрастови групи:

Възрастова група	Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентности по ОН, съгласно чл.27 ал.2 от Наредба №5 от 3 юни 2016 г		Общият седмичен брой на педагогическите ситуации в ДГ"Латинка", съобразно потребностите и интересите на децата за постигане на компетентностите в програмната система на ДГ"Латинка"
	II-а	II-б	
първа възрастова група		11	13
втора възрастова група	II-а	13	13
	II-б	13	14
трета възрастова група		15	15
четвърта възрастова група		17	17

Времетраене на ситуацията:

Продължителността на една педагогическа ситуация е по преценка на учителя, но съгласно чл. 25 от Наредба №5 от 3 юни 2016 г. препоръчително е тя да е с времетраене от 15 до 20 минути – за първа и втора възрастова група и от 20 до 30 минути за трета и четвърта възрастова група.

Брой на педагогическите ситуации по образователни направления в учебно време

Направление	1.гр - 3-4 год	2А гр - 4-5 г.	2В гр - 4-5 г.	3 гр-5-6год	4гр.-6-7 год
-------------	----------------	----------------	----------------	-------------	--------------

Български език и литература	2	2	2	2	3
Математика	2	1	2	2	3
Околен свят	1	2	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3	3
Общо за седмицата:	13	13	14	15	17

Целодневна организация на деня в детска градина през учебно време - от 15.09. до 31.05.

Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	Часови интервал			
	I група	II група	III група	IV група
Прием на децата (дейност по избор, разговори, игри, индивидуална работа и др.) –ДФ	6,30 – 8.15	6,30 – 8.15	6,30 – 8.15	6,30 – 8.15
Утринна гимнастика – ДФ	8.15 - 8.25	8.15 - 8.25	8.15 - 8.30	8.15 - 8.30
Закуска - ДФ	8.25 – 9.00	8.25 – 9.00	8.30 – 9.00	8.30 – 9.00
Педагогически ситуации, съобразно седмичното разпределение - ОФ	9.00 – 9.20	9.00 – 9.20	9.00 – 9.30	9.00 – 9.30
Подвижни игри - ДФ	9.20 - 9.40	9.20 - 9.40	9.30 – 9.45	9.30 – 9.45
Педагогически ситуации - съобразно седмичното разпределение - ОФ	9.40 -10.00	9.40 -10.00	9.45 – 10.15	9.45 – 10.15
Междинна подкрепителна закуска - ДФ	10.00 – 10.30	10.00 – 10.30	10.15 – 10.30	10.15 – 10.30
Педагогически ситуации, съобразно седмичното разпределение – ОФ/ДФ		10.30– 11.00	10.30– 11.00	10.30– 11.00
Игри, престой на открито, разходки, наблюдения,	10.30 – 11.30	10.30– 12.00	11.00– 12.30	11.00– 12.30

дейности по избор, експерименти, допълнителни дейности срещу заплащане, проектна дейност - ДФ				
Обяд - ДФ	11.45 – 13.00	12.00 – 13.00	12.30 – 13.00	12.30 – 13.00
Подготовка за сън и следобеден сън	13.00 – 15.30	13.00 – 15.30	13.00 – 15.20	13.00 – 15.20
Следобедно раздвижване - ДФ	15.30 – 15.50	15.30 – 15.50	15.20 – 15.40	15.20 – 15.40
Следобедна подкрепителна закуска - ДФ	15.50 – 16.10	15.50 – 16.10	15.40 – 16.00	15.40 – 16.00
Педагогически ситуации, съобразно седмичното разпределение – ОФ/ ДФ	16.10 – 16.30	16.10 – 16.30	16.00 – 16.30	16.00 – 16.30
Допълнителни дейности срещу заплащане, творчески игри, игри с правила, дейност по избор, индивидуална работа, проектна дейност, игри на открито, разговори с деца и родители – изпращане на децата- ДФ	16.30 – 18.30	16.30 – 18.30	16.30 – 18.30	16.30 – 18.30

Целодневна организация на деня в детска градина през неучебно време - от 01.06. до 14.09.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие	Часови интервал			
	I група	II група	III група	IV група
Прием на децата, дейности по избор на децата, игри на открито	6.30 – 8.20	6.30 – 8.20	6.30 – 8.20	6.30 – 8.20
Утринна гимнастика	8.20 – 8.30	8.20 – 8.30	8.20 – 8.30	8.20 – 8.30
Закуска	8.30 – 9.00	8.30 – 9.00	8.30 – 9.00	8.30 – 9.00
Педагогическа ситуация-допълнителна форма	9.00 – 9.20	9.00 – 9.20	9.00 – 9.30	9.00 – 9.30
Подвижни игри, престой на открито, разходки, наблюдения, дейности по избор, творчески игри, експерименти, проектна дейност – организирана от учителя;	9.20 – 10.00	9.20 – 10.00	9.30 – 10.00	9.30 – 10.00
Междинна подкрепителна закуска	10.00 – 10.30	10.00 – 10.30	10.00 – 10.30	10.00 – 10.30
Игри, престой на открито, разходки, наблюдения, дейности по избор, експерименти, проектна	10.30– 11.45	10.30– 12.30	10.30– 12.30	10.30– 12.30

дейност				
Обяд	11.45 – 13.00	12.30 – 13.00	12.30 – 13.00	12.30 – 13.00
Подготовка за сън и следобеден сън	13.00 – 15.30	13.00 – 15.30	13.00 – 15.30	13.00 – 15.30
Следобедно раздвижване	15.30 – 15.40	15.30 – 15.40	15.30 – 15.40	15.30 – 15.40
Следобедна подкрепителна закуска	15.40 – 16.00	15.40 – 16.00	15.40 – 16.00	15.40 – 16.00
Педагогическа ситуация - допълнителна форма	16.00 – 16.20	16.00 – 16.20	16.00 – 16.30	16.00 – 16.30
Творчески игри, игри с правила и други свободно реализирани дейности по избор (открито и на закрито).	16.20 – 18.30	16.20 – 18.30	16.30 – 18.30	16.30 – 18.30

Забележка: Целодневната организация на педагогическо взаимодействие е примерна и определените дейности могат да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

3. Тематично разпределение за всяка възрастова група

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансираното разпределение на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Чрез тях се цели придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

Насоките по образователни направления за придобиване на компетентности през четиригодишния период са както следва:

Образователно направление „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА”

1. Общи цели на образователното направление:

Една от основните функции на обучението по направление български език и литература е задоволяването на потребността на детето от речева активност, което предизвиква положителни емоции и се превръща в стимул за изграждане на умения за комуникиране и общуване.

Целта на образователното направление е изграждане на нагласа у детето да слуша активно художествено произведение и да изразява отношението си към него и към постъпките на героите в него.

Образователното съдържание е разпределено към шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение, Пресъздаване на лит. произведение

Планирането на дейностите по образователното направление гарантира запознаване с националните ценности и традиции с цел съхраняване и утвърждаване на националната идентичност.

II. Насоки за учителя:

Овладеяването на езика и развитието на речта се свързват с възможността на децата да обогатяват своята устна реч и да усвоят значението на думите в най-различни ситуации. Учителите насочват своите усилия към изграждане на среда за стимулиране на игрите като средство за: обогатяване на детската реч; насърчаване интереса на децата към значението на думите; стимулиране на интереса към книгите и слушането на кратки художествени текстове; водене на диалог и участие в него; използване на точен речник и стимулиране на детето да отделят елементите на формалната и съдържателната страна на процесите на говорене и слушане.

Практическото овладяване на българския език е основа за общуването. Стимулирането на говорните умения у детето става посредством литературните произведения. Дейностите са подчинени на усъвършенстването на уменията за общуване както с деца, така и с възрастни.

Усвояването на езика трябва да се разглежда във взаимовръзка с образователното съдържание по всички образователни направления и да осигурят вътрешно интегриране на целите на българския език в областта на: слушане, говорене, подготовка за графичните знаци и смислоразличителната роля на думата, сричката и фонемата в говорния контекст. Учителите е необходимо да насърчават дейности, свързани с разпознаване и конструиране на основните граматични единици и структури: звук, дума, изречение, текст.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации в ДГ "Латинка", съобразно потребностите на децата за постигане на компетентностите в програмната система на ДГ "Латинка" по ОН „Български език и литература” са две за първа и втора възрастови групи, три за трета възрастова група и четири за четвърта възрастова група.

Образователно направление „МАТЕМАТИКА”

I. Общи цели на образователното направление.

Основната цел на образователно направление математика е стимулиране на детското развитие чрез насочване на познавателните интереси на детето към математическите характеристики на околния свят и тяхното диференциране чрез

овладяване на обобщени способности при възприемането и оценяването им. Съдържанието на ОН осигурява формиране на елементарни представи за основни математически понятия, които се изучават по-късно в училище. Математическото обучение в предучилищна възраст стимулира общата познавателна дейност и развива умствените способности на детето, които са основа за интелектуалното му развитие.

Образователното съдържание е разпределено към пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.

II. Насоки за учителя:

Съдържанието на математическата подготовка в ДГ ”Латинка” трябва да обезпечи преди всичко формиране на основните математически представи, върху които ще се овладеят математическите знания в училище и ще се стимулират умствените способности на детето, които до голяма степен ще определят по-нататъшното му развитие и адаптиране към училищното обучение. Важно е не просто да се натрупват знания, а да се овладеят умения за тяхното прилагане. За да се развият умствените способности на детето, то трябва да се научи да отделя основните параметри на обекта и неговите отношения. Ролята на учителя е да насочва децата към: систематизация на обектите по техните външни свойства; точно възприятие на самите обекти и точно възприятие на самите обекти и откриване в тях на прилики и разлики; решаване на мисловни задачи за установяване на количествени, пространствени и времеви връзки, откриване на причинни зависимости, описване на свойствата и отношенията.

Обучението по математика запазва игровия си характер във всички възрастови групи. Емоционалната наситеност на игровата дейност с математическа насоченост и личностния смисъл на игровото въздействие съдействат за развитие на емоционално отношение към света, развитие на самосъзнанието и осъзнаване на себе си като индивид със свое място сред другите.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации в ДГ ”Латинка”, съобразно зачитането на потребностите и интересите на децата за постигане на компетентностите в програмната система на ДГ ”Латинка” по ОН математика са една педагогически ситуации за първа, две за втора и трета възрастова група и три за четвърта възрастова група.

Образователно направление „ОКОЛЕН СВЯТ”

I. Общи цели на образователното направление:

Целите на ОН „Околен свят” са свързани с разнообразни начини за успешно свързване с другите. Партнирането на учителя е изградено върху емоционалните отношения с децата, предполагащо позитивното настроение и искрената радост от съвместната дейност.

Приоритет на направлението са социалните умения, които да се трансформират под влияние на когнитивните умения при опознаването на света.

Образователното съдържание е разпределено към четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване, Културни и национални ценности.

II.Насоки за учителя:

Учителят осигурява в ситуацията връзка между образователни ядра, което съответства на систематизирането на детския опит при ориентирането в околния свят. Ценно е да се възпитава у другите деца необходимостта от лично отношение към преживяното. Така доверието и толерантността към другия подготвят сигурността в близката социална общност.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации в ДГ ”Латинка”, съобразно зачитането на потребностите и интересите на децата за постигане на компетентностите в програмната система на ДГ ”Латинка” по ОН околен свят са една педагогически ситуации за първа, две за втора, трета и четвърта възрастови групи.

Образователно направление „ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО”

I.Общи цели на образователното направление:

Целта на ОН изобразително изкуство е децата да усъвършенстват уменията си да пресъздават обекти и явления от действителността чрез рисуване и оцветяване. Акцент в образователното направление е развитието на творчеството и работата в екип. Развиват се както общи, така и специфични възприятия и умения на децата, чрез които те изразяват своите идеи и преживявания в света на формите и цветовете около тях.

При планирането на дейностите при възможност се осигурява запознаване с националните ценности и традиции с цел утвърждаване на националната идентичност.

Образователното съдържание е разпределено към три образователни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники, Изобразително творчество.

II.Насоки за учителя:

Децата получават знания за най-общите особености на произведенията на живописиста, графиката, скулптурата и приложното изкуство. Разпознават познати произведения на изобразителното изкуство и материалите с които се изграждат; придобиват начални познания за средствата с които се постига художествена изразителност, например детайлизация, декорация, цветови съчетания и др. Изгражда се усет за подбор и съчетаване на цветове и форми. Запознават се и се използват основните техники за рисуване, апликиране и моделиране.

Учителят осигурява подходяща игрова среда, както и игрови средства в съответствие с очакваните резултати по това образователно направление.

Постигането на очакваните резултати се реализира в две педагогически ситуации седмично за всяка възрастова група.

Образователно направление „МУЗИКА“

I. Общи цели на образователното направление:

Образователното направление предпоставя осъществяването на широк кръг дейности, в основата на които е емоционалната активност на децата. Тук са маркирани и проблемни акценти с оглед на социалната, познавателната и музикално-артистичната подготовка на децата за постъпване в първи клас. С оглед на това направлението залага на заучаване на по-голям брой песни, както и импровизиране на инструментален съпровод на песен. Развитието и обогатяването на речта на децата се свързват и с определяне звучността на музика с използване на няколко понятия. Отделено е внимание на връзката с българския фолклор чрез изпълнение на елементи на право хоро, ръченица и някои народни обичаи. Усетът за темпо и динамика в музиката се основава на реагирането на децата при звучаща музика, в която ясно се очертават темпови и динамични промени.

Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете и формиране на лично отношение към музиката като изкуство, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Чрез съдържанието по образователни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност се постига развитие на музикално-изпълнителски умения и умения за слушане на музика, насърчаване на спонтанната детска артистичност, както и стимулиране на интереса и желанието на децата да пеят, да слушат музика, да ѝ се радват и да я преживяват. При планирането на дейностите се осигурява запознаване с националните ценности и традиции с цел съхраняване и утвърждаване на националната идентичност.

II. Насоки за учителя:

Изборът на музикален репертоар е предмет на учителят по музика, който е направил това чрез приложеното тематичното разпределение за децата от всички възрастови групи. От друга страна, чрез музиката (песни и инструментална музика) се осъществява музикалното възпитание, което допринася за цялостното развитие на децата. Така те ще натрупват музикално-слухови представи за многообразието в музиката и за нейното функциониране в обществото; слуховият им опит ще се обогатява с различна по облик, интонация, стил и жанр музика.

Основната дейност в детската градина е пеенето, като не бива да се поставят непосилни задачи и изисквания към детето в тази област. Основното е децата да пеят с желание и радост, да усещат по свой начин посланието на музиката. Всички изисквания по-нататък могат да бъдат единствено препоръчителни. Музиката и играта са свързани чрез възможностите, които дават на детето за избор на роля или партньор за изразяване. Затова учителят по музика насочва своите усилия към организиране на игровата дейност, която да стимулира детската емоционалност и инициативност.

Свиренето с детски музикални инструменти и движенията с музика също следва да носят на децата радост и желание за музициране. Тук могат да се проявяват в някои случаи още по-ярко индивидуалните възможности и желания на децата. Дейността слушане на музика е свързана преди всичко с ангажиране на слуховото внимание на децата и провокиране на интерес към нея. Поставянето на задачи, дори и съвсем елементарни на пръв поглед, но поднесени интонационно интригуващо от педагога, е сполучлива форма за успех.

Дадена музика може да предизвика различни асоциации у всеки – всяко дете съпреживява и отразява по свой начин посланието на музикалната творба. Освен това по отношение на една и съща музика различните хора, дори и децата в тази възраст, могат да изразят различни мнения, дори оценки, и никой не бива да си присвоява правото да определя като „невярна“ или „лоша“ дадена музика. Затова още от първа възрастова група следва да се насочва вниманието на децата, че в културата, в изкуствата и в частност в музиката всеки човек има право на свой личен вкус и предпочитания, но трябва да зачита и уважава избора на другия. Най-важната задача на учителя по музика е да активизира и развива постоянно не някакви умения за възпроизвеждане на факти, а освободеното от задръжки мислене на децата. Мислене, което особено в детската възраст се свързва с фантазията и въображението.

Постигането на очакваните резултати в ДГ „Латинка“ се реализира в три педагогически ситуации седмично за всички възрастови групи.

Образователно направление „КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ”

1.Общи цели на образователното направление:

Образователното направление „Конструирание и технологии” включва както редица манипулативни и практически умения, така и важни познавателни умения в подготовката на детето за училище.

Предложени са възможности за началното развитие на инициативността и предприемчивостта и дигиталната компетентност, като се формират умения за работа в екип, планиране, представяне и осъществяване на идеи и малки проекти. Създават се условия за първоначално запознаване с възможностите на информационните и комуникационните технологии.

Образователното съдържание е разпределено към четири образователни ядра: Конструирание и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.

II.Насоки за учителя:

Дейностите за постигане на резултатите по това образователно направление са ориентирани към възпроизвеждане на последователно показани от учителя операции, дейности, движения, техники за създаване на модел или макет. Практическата работа се насочва към поетапно демонстрирани от учителя и представени чрез образец указания за изработване на опростени изделия от познатата на детето среда: превозни средства, мебели и уреди, играчки, животни и др.

Учителят дава конкретни насоки към децата за самостоятелно оформяне на елементи и обработване на хартия и картон.

Постигането на очакваните резултати се реализира в една педагогическа ситуация за първа и втора грапа и две педагогическа ситуация седмично за трета и четвърта възрастови групи.

Образователно направление „ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА”

1.Общи цели на образователното направление:

Целевата ориентация на програмната система по образователното направление е комплексното развитие на детето от предучилищна възраст: добро здравословно състояние, физическо развитие и дееспособност; потребност, познавателна активност и емоционална удовлетвореност от двигателната дейност; игрови и комуникативни умения в игровата двигателна дейност. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Очакваните резултати за това направление са: съответстващо на възрастта ниво на двигателните способности и функционалните възможности на организма; умения за комбиниране на приложните движения и елементи от спортно-подготвителни игри в разнообразни условия; познания за спортове, спортни съоръжения, пособия и екипировка; положително отношение към двигателната активност, здравословния начин на живот, спорта и туризма, като фактори за обществен, фамилен и индивидуален просперитет.

Образователното съдържание е разпределено към четири образователни ядра: Естествено-приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

II.Насоки за учителя:

От значение за реализация на целите и очакваните резултати са потребностите на децата от успех и емоционалната удовлетвореност от постиженията. Те изискват организация на стимулираща образователна среда, изпълнение на двигателната дейност чрез подражание, прояви на внимание, подкрепа и сътрудничество, ориентация към резултата чрез игрова мотивация, ясно изразено и видимо одобрение. Учителите насочват своите усилия към изграждане на среда за насърчаване на игровата двигателна дейност като средство за стимулиране на двигателната активност на детето.

Постигането на очакваните резултати в ДГ „Латинка“ се реализира в три педагогически ситуации седмично за всяка възрастова група. Очакваните резултати са разпределени в образователните ядра:

- „Естествено-приложна двигателна дейност“ за формиране на двигателни умения и повишаване на физическата дееспособност;
- „Спортно-подготвителна двигателна дейност“ за овладяване на елементи от два или три спорта (в зависимост от материалната база), усъвършенстване на моториката и усвояване на знания за спортове, спортни пособия, спортна и туристическа екипировка;
- „Физическа дееспособност“ за развитие на двигателните качества и повишаване на равнището на физическата дееспособност;
- „Игрова двигателна дейност“ за усъвършенстване на естествено-приложните движения, развитие на двигателните качества, на уменията за изпълнение на елементи от спортните игри, усвояване на социално-комуникативни умения за коопериране, взаимодействие и работа в екип в различни подвижни игри, развитие на игровата култура.

Образователното съдържание се реализира в педагогически ситуации, свързани с образователните ядра „Естествено-приложна двигателна дейност“ и „Спортивно-подготвителна двигателна дейност“, в утринната гимнастика, в подвижните игри и в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Допълнителна задължителна форма за стимулиране на двигателната активност с оздравителен ефект е утринната гимнастика, включваща дихателни и изправителни упражнения, различни видове ходене, бягане с малка продължителност, общоразвиващи упражнения и подвижни игри.

Други допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са подвижни и спортивно-подготвителни игри, спортни празници, разходки, излети и екскурзии.

БДП

В годишното тематично разпределение, по образователните направления „Околен свят“ и „Конструиране и технологии“, се включва образователното съдържание за придобиване на компетентност по безопасност на движение по пътищата, съгласно държавното образователно изискване на МОН от 2003 г. за възпитание и обучение по БДП, както и темите за подготовка и обучение на децата за безопасно поведение при бедствия, аварии, катастрофи и пожари, посочени в Инструкция № 2/05.07.2004 г. на МОН.

Методи за проследяване на постиженията на децата

Образователни направления	Постигания на детето					
	Началото на учебната година			Край на учебната година		
	форма	метод	подход	форма	метод	подход
Български език и литература	ПС	Тест, игра, разказ, беседа, ДИ	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен	ПС	Тест, игра, разказ, беседа, ДИ	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен
Математика	ПС	Тест, игра, беседа, задача	Индивидуален Личностен	ПС	Тест, игра, беседа, задача	Индивидуален Личностен

			Интегрален Конструктивен			Интегрален Конструктивен
Околен свят	ПС	Тест, игра, беседа,наблюдение	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен	ПС	Тест, игра, беседа,наблюдение	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен
Изобразително изкуство	ПС	Тест, наблюдение, разглеждане, ограждане, оцветяване, продукти от действието на децата	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен	ПС	Тест, наблюдение, разглеждане, ограждане, оцветяване, продукти от действието на децата	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен
Музика	ПС	Тест Игра, беседа Наблюдение	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен	ПС	Тест Игра, беседа Наблюдение	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен
Котструиране и технологии	ПС	Тест Игра, беседа Наблюдение, продукти от действието на децата	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен	ПС	Тест Игра, беседа Наблюдение, продукти от действието на децата	Индивидуален Личностен Интегрален Конструктивен

В разпределението на програмния материал по образователните направления се предвиждат диагностични педагогически ситуации, които протичат основно под формата на игра и чрез които се извършва качествено оценяване на напредъка на детското развитие. Проследяването на постиженията се извършва със специално изготвени тестове, задачи и дидактични игри; игри за установяване равнището на представите; уменията и отношенията по отделните ядра на образователното съдържание по отделните направления. Чрез тях се получава адекватна представа за детските възможности и постижения при овладяване на представи и отношения. Уточнени са критерии и показатели за всички ядра и са конкретизирани задачите за децата по всеки показател. Чрез регистриране на отговорите на децата като правилни и неправилни се получават количествени резултати и на тази основа се уточнява степента на развитие като ниска, средна и висока. Всички теми, дават възможност за провеждане на индивидуални и групови диагностични дейности за установяване равнището на развитие на личните компетентности и социалната зрелост.

Постиганията на децата се отразяват в детско портфолио, което се предава на родителите след изписване на детето от детската градина.

4. ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ В ДГ

ДГ „Латинка“ предоставя подкрепа за личностно развитие на децата в детското заведение.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активизиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

На децата в системата на предучилищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете в ДГ.

За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в детската градина работят психолог, логопед, и при необходимост - ресурсни учители и други специалисти, според потребностите на децата.

Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти в детската градина, или в центъра за подкрепа за личностно развитие.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа на детето, в който се определят конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие и необходимите специалисти за предоставянето на подкрепата.

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците се организира и осигурява в съответствие с утвърдената от МОН НАРЕДБА за приобщаващото образование /Обн. - ДВ, бр. 86 от 27.10.2017 г., в сила от 27.10.2017 г., Приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г./

5. Изграждане на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда в детските градини

Изграждането на позитивен организационен климат и на подходяща психологическа среда в детската градина се основава на обща институционална политика и е израз на общата воля и координираните усилия на всички участници в образователния процес.

Основен принцип при изграждането на институционалната политика за противодействие на тормоза и насилието е прилагането на цялостен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и насилието и създаване на по-сигурна среда в образователната институция.

Дейностите по превенция и интервенция на тормоза и насилието се разработват въз основа на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и на алгоритъм за неговото прилагане, утвърдени със заповед от министъра на образованието и науката.

6. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищно образование

Предучилищната възраст е много ценен и значим период в живота на човека. Авторитети за детето в тази възраст са възрастните /учители, родители/, които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. Чрез предучилищното образование в детската градина се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето. В резултат на

сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детска градина „Латинка“ и семейството

Взаимодействието се основава на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина. То е от голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите в ДГ ”Латинка” се постига на две нива:

- ❖ на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.
- ❖ на ниво детската градина – във форма на Обществен съвет, настоятелство.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови.

Индивидуални форми за взаимодействие и сътрудничество с родителите:

- ✓ **Индивидуален разговор** (среща) между детския учител и родителя, който са провежда по договорено време между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи на родителя време, в което няма деца в групата (сутрешните часове или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин педагогът не нарушава правата на децата и negliжира своите задължения по длъжностната характеристика, правилния за вътрешния трудов ред и осигурява защитеност на децата в групата. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. По време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата запознава родителя с правилниците на детската градината, етичния кодекс на детската общност и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.
- ✓ **Информативни разговори** с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.

- ✓ **Рутинни разговори** с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.
- ✓ **Индивидуални консултации** се провеждат по инициатива на учителя или по инициатива на родителя, съгласно графика утвърден от директора за консултации на/с родителите:
  - По инициатива на учителя, ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт - специалист, учителят трябва да обясни това на родителите, зачитайки и уважавайки личността на детето и родителя. Да подсказва варианти за вземане на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.
  - По инициатива на родителя, когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или с цел оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии за подкрепа на детето.
- ✓ **Други индивидуални форми:**
  - Устните съобщения: телефонно обаждане, скайп разговор;
  - Писмените съобщения: e-mail, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата и други в електронен вид. Използват се зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, общи събрания и др., събития в детската градина или извън нея, в случай че възникнат ситуации, в които учителят е необходимо да използва бърза, масова информативна форма за свързка.

Групови форми за взаимодействие и сътрудничество с родителите:

✓ **Родителската среща** – традиционната и най-популярна групова форма. Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и дейностите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Преди началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която се представя обосновката и работния план на групата за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се инициативен комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начина на комуникация с екипа на групата. Родителите се запознават срещу подпис с правилниците на детската градина. Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. Препоръчително е те да бъдат четири на брой. В

съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта проблеми. Темите на тематичните срещи се представят пред родителите чрез презентации, подготвени от учителите.

✓ **Тренинг с родители.** Той е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между учителя и участващите в тренинга - родители. Опитът показва, че лекционната форма с нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите чрез тази форма на взаимодействие могат да осъзнаят, да „разчупят” традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и за взаимоотношенията между родители и деца; между хората; да овладеят нови социални умения; да променят ценностната си ориентация и да се обогатят.

✓ **Споделяте на подходящи материали на страницата на детската група с тематична насоченост за образование и възпитание на децата** – педагогизиране на родителя; „Училище за родителя“; препратки към сайтове за образование и други;

✓ **Включването на родителите в живота на групата:** Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации и режимни моменти, на тържества, празници и състезания. Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите. Добре би било да бъдат планирани поне две инициативи за почистване на дворните пространства и облагородяване на детската площадка на групата. Други инициативи са: допълнителни педагогически форми, провеждани съвместно с родителите; различни празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд). Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основните и допълнителни форми на работа в детската градина. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация, затова по предварително договаряне с учителите, той може да проведе педагогическа ситуация и децата с подкрепата на учителя.

Други форми за взаимодействие и сътрудничество с родителите:

✓ **Главно табло на детската градина:** поставя се информация за менюто в ДГ ; заповедта за пропускателен режим, информация за предстоящи мероприятия, график за консултации, режим на работно време и други;

✓ **Информационно табло на детската група:** седмично разпределение; образователния материал за седмицата, информация за начислени такси; детската продуктивна дейност, изучавания материал – стихотворения, думите на английски език, текст на песни; правилата на групата; детския етичен кодекс; антропометричните измервания на децата, образователна/здравна информация, важни събития в/вън от детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина-награди на деца от групата или на групата; и др .

✓ **Сайт на детската градина** на който се качват правилниците на детската градина, стратегията, годишния план, седмичите разпределения на групите, програмната система, отчетите за касовото изпълнение на бюджета и др.

✓ **Фейсбук на групата от затворен тип;**

✓ **Портфолио на детската група и др.**

✓ **Обществен съвет, който** създава се съгласно ЗПУО/ чл.265/ и е орган за подпомагане на развитието на детската градина и за граждански контрол на нейното управление. Членовете на обществения съвет се определят за срок не подълъг от три години /чл.266 ал.5 от ЗПУО /. Функциите на общественият съвет са разписани в чл.269 от ЗПУО.

Взаимодействието и сътрудничеството с родителите се извършва, съгласно годишен план за взаимодействие и сътрудничество с родителите на групата, който се разписва от учителите в срок до 20.09. на база на тази програмна система и се утвърждава от директора.